

РЕФОРМУВАННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Яценко Яна Миколаївна, здобувач 3 курсу факультету № 2 НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, професор кафедри цивільно-правових та господарсько-правових дисциплін факультету № 2 **Гопанчук В. С.**

Останнім часом суспільство, ЗМІ та державні інституції приділяють багато уваги, активно обговорюють та піддають аналізу судову систему загалом, діяльність судів та суддів.

Проблема недовіри українського суспільства до суду та суддів існує. Зараз, на тлі останніх подій, вона досить болюча. Прикро, але слід погодитися, що визначальним фактором формування негативної суспільної думки була діяльність суддів при здійсненні правосуддя та їх поведінка в особистому житті. [3]

2 червня 2016 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» («Голос України» від 16.07.2016 № 132-133; далі - Закон 1402-VIII), який набрав чинності з 30 вересня 2016 року. [1] Також значних змін зазнали положення, що визначили компетенцію Верховного суду України. Відповідно до ст. 36 Закону, Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Тепер Верховний Суд наділений такою компетенцією:

1) здійснює правосуддя як суд касаційної інстанції, а у випадках, визначених процесуальним законом, – як суд першої або апеляційної інстанції, в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) здійснює аналіз судової статистики, узагальнення судової практики;

3) надає висновки щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із функціонуванням системи судоустрою;

4) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, у яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неспроможність виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;

5) звертається до Конституційного Суду України щодо конституційності законів, інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції України;

6) забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом;

7) здійснює інші повноваження, визначені законом. [2]

Враховуючи зміну повноважень Верховного суду, законодавець в ст.

37 також передбачив внутрішню структуру.

Від тепер у складі Верховного Суду діють:

- 1) Велика Палата Верховного Суду;
- 2) Касаційний адміністративний суд;
- 3) Касаційний господарський суд;
- 4) Касаційний кримінальний суд;
- 5) Касаційний цивільний суд.

При чому у кожному касаційному суду утворюються судові палати з розгляду окремих категорій справ.

Відповідно до ст. 38 Закону, суддею Верховного Суду може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також відповідає одній із таких вимог:

- 1) має стаж роботи на посаді судді не менше десяти років;
- 2) має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше десять років;
- 3) має досвід професійної діяльності адвоката щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше десять років;
- 4) має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених пунктами 1 – 3 цієї частини, щонайменше десять років.

Велика палата Верховного суду наділяється наступними повноваженнями: у визначених законом випадках діє як суд касаційної інстанції з метою забезпечення однакового застосування норм права касаційними судами; діє як суд апеляційної інстанції у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції; аналізує судову статистику та вивчає судову практику, здійснює узагальнення судової практики.

Кожен касаційний суд у складі Верховного Суду обирає по п'ять суддів до Великої Палати Верховного Суду. До складу Великої Палати Верховного Суду також входить Голова Верховного Суду за посадою.

Окрім цього, Законом передбачена процедура моніторингу способу життя судді, а також необхідність заповнення декларації родинних зв'язків судді, декларації доброчесності судді.

Також законодавцем був встановлений віковий ценз для кандидатів на зайняття посади судді. Тому, відповідно до ст. 69 Закону, на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, доброчесним та володіє державною мовою. [2]

Між цим, змін зазнали положення закону щодо фінансової складової діяльності судді. Базовий розмір посадового окладу судді становить 30

мінімальних заробітних плат – судді місцевого суду; 50 мінімальних заробітних плат – судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду ; 75 мінімальних заробітних плат – судді Верховного Суду. Окрім цього, також буде виплачуватися винагорода, розмір якої буде залежати від вислуги років, перебування на адміністративній посаді в суді, наявності наукового ступеню, а також наявності допуску до державної таємниці.

Проте таке підвищення заробітної плати буде відбуватися поступово з урахуванням Прикінцевих та перехідних положень цього Закону.

Наприкінці, хотілось би зазначити, що про вдалість змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів», на мою думку, можна буде говорити лише після 2017 року, коли, за словами представника Адміністрації Президента, будуть в повній мірі імplementовані норми оновленого нормативно-правового акту. [2]

Список використаної літератури:

1. ВСУ Конституційне подання // Между ожиданием и защитой [Електронний ресурс] : <http://zib.com.ua/ru/125816-verhovniy-sud-obnarodoval-svoe-predstavlenie-o-nekonstitucio.html>
2. Правовий аналіз основних положень зміненого ЗУ «Про судоустрій та статус суддів» [Електронний ресурс] : <http://lexlegum.com.ua/uk/2016/06/07/analiz-zakonu-sudoustriy/>
3. Святоцький О. Право України // Реформування судової влади в Україні.-2014.-№11 [Електронний ресурс]: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6ad3e2fcc225745c0034f4cc/7303296ef3d8b349c2257db70049f3ee/\\$FILE/Реформування%20судової%20влади%20в%20Україні.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/6b6c1e2e6ad3e2fcc225745c0034f4cc/7303296ef3d8b349c2257db70049f3ee/$FILE/Реформування%20судової%20влади%20в%20Україні.pdf)

РЕЄСТРАЦІЯ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Скрипаловський Ярослав Васильович, здобувач 5 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри цивільно-правових та господарсько-правових дисциплін факультету № 2 **Савенок В. В.**

На сьогодні одним з актуальних проблем є реєстрація речових прав на нерухоме майно із застосування шахрайських дій з боку клієнтів, які мають негативний вплив на нотаріусів.

З 1 січня 2016 року в Україні почала діяти нова, «європейська» система державної реєстрації, за якої доступ до державного реєстру речових прав став публічним, а правовстановлюючі документи на нерухомість у паперовому вигляді перестали бути обов'язковими.

Конфлікт навколо афер із нерухомістю почав набирати оберти і у ЗМІ з'явилася інформація про те, що, нібито, нотаріуси зафіксували несанкціоновані реєстраційні дії в Державному реєстрі прав на нерухоме